

Tijlijsten 'ouders lezen met kinderen'

Nu ons land in de greep is van het Coronavirus en we onze kinderen thuis lesgeven, is een veelgehoorde vraag aan leerkrachten en boekenexperts wat goede leesboeken zijn voor de kinderen en hoe je ervoor zorgt dat je kind niet achterop raakt met lezen. Het antwoord is: veel lezen in leuke boeken! Onze suggestie is om daarnaast dagelijks 15–30 minuten samen te lezen. Daarvoor maakten we deze tijlijst(en). Deze tijlijsten kunnen in iedere situatie waar leraren aan ouders/begeleiders vragen om dagelijks extra te lezen met een kind gebruikt worden.

Om een gemotiveerde en vaardige lezer te worden is voorbeeldgedrag van meer ervaren lezers nodig. Door dagelijks een moment te hebben om over lezen te praten versterk je de leesvaardigheid en leren kinderen hun grenzen verleggen.

Naast deze manier van samenlezen, blijft het ook belangrijk voor kinderen om lekker voor zichzelf te lezen en in een verhaal onder te duiken; de meeste leeskilometers maak je met een favoriet boek. Vergeet tenslotte ook niet hoe belangrijk het is om voor te lezen, het is gedurende de gehele schooltijd een ondersteunende factor bij het ontwikkelen van leesvaardigheden. Ook bestaan er luisterboeken waarmee kinderen mee kunnen lezen terwijl het boek wordt voorgelezen.

Er zijn twee tijlijsten aan het kind gericht. Er is een tijlijst voor de minder ervaren lezer en een tijlijst voor de ervaren lezer. Er zijn dus ook twee tijlijsten aan de ouder/opvoeder gericht met concrete tips voor ondersteuning.

Daarnaast is er een derde tijlijst voor begeleiders om met de leesbladen te kunnen werken als een school die wekelijks verstrekt.

Voor het onderscheid tussen ervaren lezers (van ieder niveau) en de minder ervaren lezers is geen leeftijdsaanwijzing te geven. Met ervaring komt motivatie en door motivatie komt meer ervaring. Dit proces loopt dwars door alle leeftijdsfasen heen. Ruwweg loopt de fase van minder ervaren lezer, het nog niet afgeronde technisch lezen, door tot eind klas 3. Tot die tijd zal het voor de meeste kinderen fijner zijn om de lijst voor de minder ervaren lezer te gebruiken. Maar er zijn ook veel uitzonderingen. Bij twijfel: probeer samen uit wat het leukst is om te doen. Hoe beter de kinderen lezen, hoe meer de aandacht verschuift van het technisch goed lezen naar de voordracht van de tekst. Er komt aandacht voor de leestekens, de zinsmelodie, tempo aanpassen aan inhoud, volume aan sfeer, enz. Aanwijzingen als: 'Doe maar alsof je je kleine neefje voorleest' kunnen helpend zijn.

Tekstkeuze

In principe kan deze lijst gebruikt worden bij iedere tekst of ieder boek. Afwisseling in tekstsoorten kán stimulerend zijn. Dus niet alleen een avonturenboek, maar ook een stripverhaal, een moppenboekje of weetjes over dino's kunnen gelezen worden.

In samenwerking met boekenexpert Merel de Vink van Leesvink heb ik boekentips per klas verzameld die jullie kunnen doorsturen naar de ouders van jullie school. De boekentips zijn hier te vinden: <https://www.leesvink.nl/ikleesthuis/>.

Op deze pagina geeft Leesvink boekentips aan vrijeschoolouders en hun kinderen.

Merel de Vink: 'We hebben hier voor elke klas een flink aantal tips op een rijtje gezet. De boeken zijn allemaal Corona-vrij te bestellen via de webshop en worden de volgende dag bezorgd. Vanaf 25 euro is dit zonder verzendkosten.

Er is voor ieder wat wils: spanning, dieren, humor, geschiedenis, eerste leesboeken, moppenboeken, noem maar op! Buiten de boekentips kun je natuurlijk ook alle andere leverbare boeken bestellen: bijvoorbeeld die mooie roman voor jezelf of dat leuke bakboek!

Kom je er niet uit? Mail dan de naam van je kind(eren), leesniveau (schatting mag ook) en hobby/interesse naar: merel@leesvink.nl. Wij sturen je dan per mail een mooie selectie boekentips, geheel afgestemd op jouw kind!

Je kunt om met kinderen over boeken te praten en te filosoferen ook een kijkje nemen op: <https://www.atelierhetnarrenschip.nl/filosoferen-ouder-en-kind/>' (Merel de Vink).

Wanneer je een bladzijde uit een boek, of een andere tekst gekozen hebt kijk je hoelang je met dezelfde tekst gaat doen: tot maximaal een week dezelfde tekst. Advies is om minimaal twee dagen dezelfde tekst te gebruiken.

Ik baseer de tips op de gezichtspunten zoals ik die in onze BVS cursussen ook steeds aanbied op Goed Geletterd, opbrengsten van het lectoraat geletterdheid 2006-2018¹ en drie voorbeelden van uitwerking daarvan:

- onze eigen publicaties technisch lezen² en begrijpend lezen³ en kinderen leren lezen⁴
- zo leer je kinderen lezen en spellen⁵
- de uitgangspunten van de techniek Close Reading.

Annechien Wijnbergh

¹ Houtveen, A.A.M. (2018), *Goed geletterd, opbrengsten van het lectoraat geletterdheid 2006-2018*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.

² Wijnbergh, A. & Weijden, K. van der (2017), *Technisch lezen*. Utrecht: BVS-schooladvies

³ Wijnbergh, A. & Weijden, K. van der (2016), *Begrijpend lezen*. Utrecht: BVS-schooladvies

⁴ Wijnbergh, A. & Gelder, I. van (2017), *Kinderen leren lezen*. Utrecht: BVS-schooladvies

⁵ Schraven, J. (2012), *Zo leer je kinderen lezen en spellen*. Zutphen: TGM